

Společnost Chemtura nabádá příjemce tohoto Bezpečnostního listu k jeho pozornému prostudování k uvědomění si případných rizik dotyčného produktu. V zájmu bezpečnosti byste měli (1) uvědomit své zaměstnance a obchodní partnery o informacích v tomto listu, (2) vybavit kopii tohoto listu každého zákazníka tohoto produktu, a (3) požadovat, aby vaši zákazníci rovněž informovali své zaměstnance a zákazníky.

1. Identifikace látky / přípravku a společnosti / podniku

1.1 Identifikace látky nebo přípravku

Obchodní název přípravku:	X-Change®
Chemické názvy:	Nejsou – směs látek
ISO název:	Není
Chemická řada:	Není

1.2 Použití látky nebo přípravku

Účel použití	Pomocný prostředek na ochranu rostlin
Popis funkce přípravku	Adjutant

© registrovaná obchodní známka společnosti Chemtura Corporation

1.3 Identifikace společnosti nebo podniku

Dovozce:	Chemtura Europe B.V. Ankerweg 18 Amsterdam, NL 1041 AT, Nizozemí Tel.: +31 20 5871 871 Fax: +31 20 5871 700
Zástupce dovozce v ČR:	Chemtura Europe, Ltd. organizační složka, Jeremenkova 1142/42, 772 00 Olomouc Tel.: 587 332 266; 376 323 925; Fax: 587 332 267, 376 323 927 e-mail: borivoj.lhotsky@chemtura.com

1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace

Společnost nebo poradenský subjekt:	Toxikologické informační středisko Kliniky NP 1. LF UK Praha, Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2 Tel. (24 hodin/den) : 224 919 293; 224 915 402; 224 914 575 email: tis@mbox.cesnet.cz
Telefon pro případ havárie:	0044 208 762 8322 (CareChem24 International) 24 hodin denně

2. Identifikace nebezpečnosti

2.1 Klasifikace látky nebo přípravku

R52/53 - Škodlivý pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí

2.2 Nepříznivé fyzikálně-chemické účinky, účinky na zdraví a životní prostředí, symptomy související s použitím a možným nevhodným použitím

Přípravek není podle zákona č. 356/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů klasifikován jako hořlavý ani jako oxidující.

Přípravek není podle zákona č. 356/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů klasifikován jako zdraví škodlivý.

Přípravek není podle zákona č. 356/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů klasifikován jako nebezpečný pro životní prostředí.

3. Složení / informace o složkách

název složky	Koncentrace (% váhové)	číslo CAS	EINECS	Symboly nebezpečí	Specifikace nebezpečí (R-věty)
Diethylén glykol	1-10	111-46-6	203-872-2	R22	Xn
Kyselina citronová	1-10	77-92-9	-		
Polyakrylát	1-10	9003-04-7	-	R36	Xi
Síran amonný	1-10	7783-20-2	-		
Neiontové fosfátové smáčedlo	1-10	-	-	R36, R 38	Xi
Kyselina propionová	0-0,5	79-09-4	201-176-3	R 43	C

4. Pokyny pro první pomoc

4.1 Obecně:	Ve všech případech nadměrné expozice přivolejte lékařskou pomoc
4.2 Při požití:	Zdraví škodlivý při požití. Požití může vyvolat nevolnost nebo zvracení. Požití dráždí dýchací ústrojí a může vést k poškození centrálního nervového systému. Nevyvolávat zvracení! Vypláchněte ústa vodou. Podejte 0,5 l vody nebo mléka a ihned zajistěte lékařskou pomoc!
4.3 Při nadýchání:	Vdechnutí může vést k nevolnostem a zvracení. Může vyvolat závratě a bolesti hlavy. Vывést postiženého na čerstvý vzduch. Vyhledejte lékařskou pomoc.
4.4 Při zasažení oděvu a pokožky:	Může způsobit podráždění pokožky. Může vyvolat dermatitidu. Odstranit potřísněný oděv. Zasažená místa omýt hojným množstvím vody za použití toaletního mýdla. Pokud podráždění přetrvává, nebo došlo k dlouhotrvajícímu nebo značnému zasažení, vyhledejte lékařskou pomoc.
4.5 Při zasažení očí:	Může vyvolat podráždění očí. Ihned vypláchněte oči vodou a pokračujte po dobu nejméně 15 min. Jestliže podráždění přetrvává, vyhledejte lékařskou pomoc.

5. Opatření pro hašení požáru

5.1 Bod vznícení:	>100 °C
5.2 Nebezpečné produkty hoření:	Dráždivé plyny Oxidy dusíku a uhlíku
5.3 Vhodná hasiva:	<u>V případě menších požárů:</u> Oxid uhličitý, hasící prášek, suché chemikálie, vodní mlha <u>V případě velkých požárů:</u> Pěna odolná vůči alkoholu nebo víceúčelová pěna.
5.4 Hasiva, která z bezpečnostních důvodů nelze použít:	Proud vody.
5.5 Zvláštní nebezpečí způsobená expozicí látky nebo přípravku, produktům hoření nebo vznikajícím plynům:	Nejsou známa žádná specifická rizika. Hořením vznikají dráždivé plyny a oxidy dusíku a uhlíku
5.6 Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče:	Hasič by měl mít chemicky odolný oděv a samostatný přetlakový dýchací přístroj, aby se nenadýchával spalin.
5.7 Další opatření při hašení požáru	Zabraňte znečištění vodních zdrojů nebo jiných vodních nádrží odtékající vodou nebo materiálem. Používejte pokud možno co nejméně vody a kontrolujte odtok hasicího materiálu.

6. Opatření v případě náhodného úniku

6.1 Opatření na ochranu osob:	Používejte vhodné ochranné pomůcky (viz kapitola 8)
6.2 Opatření na ochranu životního prostředí:	Zabraňte vniknutí do kanalizace, povrchových vod a půdy. Může být škodlivý pro vodní organismy.
6.3 Způsob zneškodnění a čištění:	<u>Malé rozlití:</u> Absorbujte do inertního materiálu jako je písek, zemina, vermikulit. Smeťte do bezpečného obalu a dejte zlikvidovat. <u>Velké rozlití:</u> Zamezte dalšími rozlévání postavením hrází. Přečerpajte zbytek materiálu do vhodného kontejneru (ocelový sud, kovový tank apod.)

7. Zacházení a skladování

7.1 Zacházení:	Nejezte, nepijte a nekuřte při manipulaci. Zabraňte vniknutí do očí, kontaktu s pokožkou a oblečením. Používejte při odpovídajícím větrání. Nejezte, nepijte a nekuřte při manipulaci. Používejte doporučené osobní ochranné pomůcky.
7.2 Skladování:	Uchovávejte uzamčené a mimo dosah dětí. Uchovávejte pouze v původním obalu na chladném a dobře větraném místě, odděleně od potravin, krmiv, hnojiv, desinfekčních prostředků, hořlavín a obalů od těchto látek.
7.3 Specifické použití	Pomocný prostředek na ochranu rostlin – adjuvant na snížení tvrdosti vody, snížení pěnivosti úpravu pH postřikových kapalin
7.4 Větrání:	Větrání: očekává se, že bude celkové (mechanické) větrání postačující.

8. Omezování expozice / osobní ochranné prostředky

8.1 Limitní hodnoty expozice:

Kyselina fosforečná	PEL mgm-3: 1 Poznámky: -	NPK-P mgm-3: 2 Faktor přepočtu na ppm: -
Kyselina propionová	PEL mgm-3: 3 Poznámky: -	NPK-P mgm-3: 60 Faktor přepočtu na ppm: 0.330

8.2 Omezování expozice:

8.2.1 Omezování expozice pracovníků

a) Ochrana dýchacích cest:	Ústenka nebo polomaska z filtračního materiálu (ČSN EN 143)
b) Ochrana rukou:	Gumové nebo plastové rukavice odolné chemikáliím (ČSN EN 374-1).
c) Ochrana očí:	Uzavřené ochranné brýle nebo obličejový štít (ČSN EN 166),
d) Ochrana kůže:	Používejte protichemický ochranný oděv z tkaného textilního materiálu (ČSN EN 368 a ČSN EN 369), gumové nebo plastové holínky (ČSN EN 346).
e) Preventivní opatření:	Před jídlem, pitím nebo kouřením vždy důkladně umyjte ruce za použití mýdla a vody.

8.2.2 Omezování expozice životního prostředí

Zabraňte kontaminaci vody přípravkem nebo jeho obalem (Nečistěte aplikační zařízení v blízkosti povrchové vody / zabraňte kontaminaci vod splachem z farem a z cest).

9. Fyzikální a chemické vlastnosti

9.1 Obecné informace

Skupenství při 20 °C	Kapalina
Barva:	Žlutá
Zápach:	Charakteristický

9.2 informace důležité z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí

Hodnota pH:	4.0 - 5.0 (neřaděný)
Teplota varu / destilační rozsah:	Neuvedeno
Teplota vzplanutí:	Neuvedeno
Hořlavost:	Není hořlavý
Výbušné vlastnosti:	Neuvedeno
Oxidační vlastnosti:	Neuvedeno
Tenze par:	Neuvedeno
Relativní hustota	1,10 -1,20
Rozpustnost ve vodě při 20 °C:	Zcela rozpustný
Rozpustnost v org. rozpouštědlech:	Neuvedeno
Rozdělovací koeficient:	Neuvedeno
Dynamická viskozita:	Neuvedeno

9.3 Další informace

Teplota samovznícení:	Neuvedeno
Povrchové napětí:	Neuvedeno

10. Stálost a reaktivita

10.1 Stabilita:	Tento výrobek je stabilní za normálních podmínek pro skladování a manipulaci
10.2 Podmínky, kterým je třeba zabránit:	Žádné nejsou známy
10.3 Materiály, kterých je třeba se vyvarovat:	Silné kyseliny Silné alkálie Oxidační činidla
10.4 Nebezpečné produkty rozkladu:	Dráždivé plyny Oxidy dusíku a uhlíku
10.5 Nebezpečná polymerizace:	nenastane

11. Toxikologické informace**11.1 Požití**

Akutní toxicita: Nestanoveno

11.2 Absorpce kůže

Akutní toxicita: Nestanoveno

11.3 Nadýchání

Akutní toxicita: Nestanoveno

11.4 Kontakt s kůží

Podráždění kůže, kontakt s kůží: Nestanoveno

11.5 Kontakt s očima

Podráždění očí: Nestanoveno

11.6 Senzibilizace: Nestanoveno

11.7 Mutagenita: Nestanoveno

11.8 Karcinogenita: Nestanoveno

11.9 Reprodukční toxicita / Fertilita: Nestanoveno

12. Ekologické informace

Škodlivý pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí. Zabraňte vylití do kanalizace nebo přírodních vod.

12.1 Ekotoxicita

Akutní toxicita ryby: LC₅₀ *Brachydanio rerio*: 70,7 mg/l
Doba expozice: 96 hodin

Toxicita pro vodní rostliny: IC₅₀: nestanoveno
Doba expozice: 72 hodin

Akutní toxicita pro vodní bezobratlé: EC₅₀ : nestanoveno
Doba expozice: 48 hodin

Údaje o složce –: EC₅₀ *Daphnia magna*: mg/l
Doba expozice: 48 hodin

12.2 Mobilita Neuvédeno

12.3 Perzistence a rozložitelnost Biodegradace: Neuvédeno

12.4 Bioakumulační potenciál Neuvédeno

12.5 Výsledky posouzení PBT Neuvédeno

12.6 Jiné nepříznivé účinky Neuvédeno

13. Pokyny pro odstraňování

13.1 Nebezpečí při zacházení s přebytky nebo odpady (vznikajících při předpokládaném použití): Při obvyklém zacházení s odpadem se nepředpokládá

13.2 Vhodné metody odstraňování látky nebo přípravku a všech znečištěných obalů: Postupuje se podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů a podle jeho prováděcích předpisů o zneškodňování odpadů (úplná citace platného znění příslušných předpisů - viz 15) na zajištěné skládce pro tyto odpady nebo (pokud jde o obsah nádobek) ve spalovacím zařízení pro nebezpečné odpady, které je pro tento účel schváleno.

Zbytky aplikační kapaliny a oplachové vody se rozředí v poměru cca 1:5 a vystříkají se beze zbytku na předtím ošetřenou plochu a nesmějí zasáhnout zdroje podzemních a recipienty povrchových vod. Prázdné obaly od přípravku se po důkladném vypláchnutí a znehodnocení předají do sběru k recyklaci nebo se spálí ve schválené spalovně vybavené dvoustupňovým spalováním s teplotou 1200 - 1400 °C ve druhém stupni a čištěním plynných zplodin (plast). Stejným způsobem je nutno po nasáknutí do hořlavého materiálu (piliny) likvidovat nepoužitelné zbytky přípravku.

13.3. Právní předpisy o odpadech: Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů a podle jeho prováděcích předpisů o zneškodňování odpadů, zařazení odpadu podle vyhlášky č. 381/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů

14. Informace pro přepravu

14.1 ADR/RID

Přípravek nepodléhá předpisům ADR

14.2 IMDG

Přípravek nepodléhá předpisům IMDG

14.3 ICAO/IATA

Přípravek nepodléhá předpisům ICAO

15. Informace předpisů

15.1 Klasifikace EU neklasifikováno

15.2 Standardní věta/věty označující specifickou rizikovost (R-věta) podle §§ 6 a 8 a příloh č. 2, 5 a 7 vyhlášky č. 232/2004 Sb.:

R52/53 Škodlivý pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.

15.3 Standardní pokyny pro bezpečné zacházení (S-věta) podle §7 a příloh č. 2, 6 a 7 vyhlášky č. 232/2004 Sb.

S2	Uchovávejte mimo dosah dětí
S7	Uchovávejte obal těsně uzavřený
S13	Uchovávejte odděleně od potravin, nápojů a krmiv
S20/21	Nejezte, nepijte a nekuřte při používání
S26	Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc
S28	Při styku s kůží okamžitě omyjte velkým množstvím vody
S35	Tento materiál a jeho obal musí být zneškodněny bezpečným způsobem
S36/37/39	Používejte vhodný ochranný oděv, ochranné rukavice a ochranné brýle nebo obličejový štít
S45	V případě nehody, nebo necítíte-li se dobře, okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc (je-li možno, ukažte toto označení).
S57	Použijte vhodný obal k zamezení kontaminace životního prostředí
S62	Při požití nevyvolávejte zvracení: okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení

15.4 Nejdůležitější předpisy na ochranu zdraví vztahující se k chemickým látkám a přípravkům (úplná znění), jimiž do českého právního řádu byly převedeny příslušné směrnice EU, vztahující se k chemickým látkám a přípravkům

Zákon č. 356/2003 Sb., chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů

Vyhláška č. 231/2004 Sb., kterou se stanoví podrobný obsah bezpečnostního listu k nebezpečné chemické látce a chemickému přípravku

Vyhláška č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků

Vyhláška č. 234/2004 Sb., o možném použití alternativního nebo jiného odlišného názvu nebezpečné chemické látky v označení nebezpečného chemického přípravku a udělování výjimek na balení označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků.

15.5 Zdravotnické předpisy:

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů

15.6 Nejdůležitější předpisy na ochranu životního prostředí vztahující se k chemickým látkám a přípravkům (úplná znění):

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů

Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů)

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a ve změně některých zákonů (zákon o obalech)

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů ve znění zákona č. 626/2004 Sb. a č. 444/2005 Sb.

Vyhláška č. 327/2004 Sb. o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin.

Vyhláška č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin.

Vyhláška č. 333/2004 Sb., o odborné způsobilosti na úseku rostlinolékařské péče.

15.7 Požární a další předpisy

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně v platném znění.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

15.8 Mezinárodní předpisy

Nařízení Rady 67/548/EEC o klasifikaci, balení a označování nebezpečných látek

Nařízení Rady 1999/45/EC o klasifikaci, balení a označování nebezpečných přípravků

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH)

16. Další informace

16.1 Slovní znění R-vět použitých v sekci 3:

R22 Zdraví škodlivý při požití

R36 Dráždí oči

R50/53 Vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí

16.2 Technické kontaktní místo:

Státní rostlinolékařská správa,
odbor přípravků na ochranu rostlin,
Zemědělská 1a,

613 00 Brno ,

tel. č.: 545 13 70 39 nebo 545 137 026; telefax: 545 137 029

16.3 datum poslední úpravy:

19.2.2008

16.4 Informace, které byl přidány, vypuštěny nebo přepracovány:

Úprava dle REACH

Názory zde vyjádřené jsou míněním kvalifikovaných specialistů ve společnosti Chemtura Corporation. Věříme, že informace zde obsažené jsou aktuální k datu tohoto bezpečnostního listu. Jelikož využití těchto informací a názorů jakož i podmínky použití tohoto produktu leží mimo kontrolu společnosti Chemtura Corporation, je povinností uživatele zjistit si podmínky pro bezpečné použití produktu.
